AMAÇ: Ameliyathane ortamından kaynaklanabilecek enfeksiyonları önlemek amacıyla temizlik kurallarını belirlemek ve uygulanmasını sağlamaktır.

KAPSAM: Ameliyathane çalışanlarını kapsar.

SORUMLULAR: Bu talimatın uygulanmasından hemşirelik hizmetleri müdürü, ameliyathane sorumluları, temizlik şirketi sorumlusu ve temizlik personeli sorumludur. Bu talimatın uygulanması ile ilgili denetimlerden Enfeksiyon Kontrol Komitesi ve Başhekimlik sorumludur.

4.UYGULAMA

4.1. TEMEL İLKELER

1. Ameliyathane temizliğinde görevli personel bu konuda eğitim almış olmalıdır.
2. Özel ameliyathane gereçlerinin temizliğinde o aleti kullanan ekipler görev almalıdır.
3. Ameliyathane temizliğinde ameliyat odasındaki görevli hemşire işlemlerin, ameliyat arası temizliğin yapılmasını sağlamalı ve denetlemelidir.
4. Ameliyathanelerde kullanılacak temizlik kovaları ve paspaslar servislerde kullanılanlardan farklı renkte olmalı, mümkünse her ameliyat odası için ayrı renk kova ve paspas sağlanmalıdır.
5. Ameliyathanede kullanılacak temizlik ekipmanı ve malzemelerin depolandığı, temiz ve kirliler için ayrı yerleri olan bir birim oluşturulmalıdır. Bu birimde paspas ve kovalar temizlenmiş ve kurutulmuş olarak saklanmalıdır.
6. Temizlik solüsyonları her oda için ayrı hazırlanmalı, dezenfektanlı solüsyonlar ve yıkama suları sık sık değiştirilmelidir.
7. Çöp kovalarının torbaları her ameliyattan sonra değiştirilmelidir. Salonların her birinde 1 adet tıbbi atık kovası, 1 adet evsel atık kovası, 1 adet geri dönüşüm cam atık kovası ve kesici delici alet kutusu bulunmaktadır. Tıbbi atıklar uygun şekilde ortamdan uzaklaştırılmalıdır.
8. Temizlik temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
9. Her ameliyattan sonra temizlik ve dezenfeksiyon solüsyonları değiştirilmelidir.

4.2. GÜNÜN İLK AMELİYATINDAN ÖNCE UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR

1. Tüm aletlerin, eşyaların ve ameliyathane lambalarının tozu alınmalıdır.
2. Toz alma işleminde tüy bırakmayan nemli bez kullanılmalıdır.
3. Lambaların reflektör alanları temizlenmelidir.
4. Oda zemini deterjanlı suyla ıslatılmış paspasla temizlenmelidir.

4.3. AMELİYATLAR ARASINDA VE HER AMELİYATIN SONUNDA UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR

1. Görevli temizlik personeli maske, eldiven, önlük ve bone giymiş olarak ameliyathaneye girerek işleme başlamalıdır.
2. Ameliyat odasının temizliği mutlaka temizden kirliye, çevreden merkeze doğru yapılmalıdır.
3. Ameliyathanede temizlik amacıyla fırça kullanılmamalıdır. Mavi paspasla nemli süpürme işlemi yapılır.Biriken kaba kirler faraşla toplanarak atılır.
4. Kullanılmış örtüler hemşire kontrolünde silkelenerek kırmızı atık çöp torbası ya da özel kapalı çamaşır toplama aracına atılmalıdır.
5. Kompresler ve diğer atılacak malzemeler dikkatle elden geçirilerek çöp kovasına veya çamaşır sepetine atılmalıdır. Bu süreçte kullanılan ameliyat aletlerinin kompres içinde kalmamasına özelikle özen gösterilmelidir.
6. Kesici delici atıklar mutlaka özel plastik toplama kapları içine atılmalıdır.
7. Örtüler, kompresler arasında delici kesici alet kalmaması görevli hemşire ve toplayan temizlik elemanının sorumluluğundadır.
8. Çöpler ve örtüler toplanınca kapların ağzı kapatılarak odadan dışarı alınmalıdır.

9. Yeni ameliyat için yeni bir çöp poşeti takılmalıdır.
10. Ameliyat masası ve yakın çevresi 1/100 çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak (3 lt su 1 klor tablet) klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla eğer görünür kanlı kirlenme varsa 1/10 çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak (1 lt su +3 klor tablet) klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla silinmelidir, oda zemini ıslak paspasla dezenfekte edilir.
11. Diğer yüzeyler (ventilasyon cihazı, monitör, lambalar vs.) 1/100 çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile silinmelidir. Bu silinme aşamasının gerekliliği ve nerelerin silinmesi gerektiği hemşirenin sorumluluğundadır.
12. Çamaşır suyu kullanılamayacak küçük yüzeyler için %70'lik alkol kullanılmalıdır.
13. Ameliyathanede hasta çıkartıları ile kirlenmiş alanlar temizlenmeli ve 1/10 çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile dezenfekte edilmelidir.
14. Çöpler ve kirli örtüler ayrı ayrı ilgili bölümlere temiz alana uğramadan ulaştırılmalıdır.
15. Temizlik için kullanılan solüsyonlar her ameliyattan sonra değiştirilmelidir.

4.4. GÜNÜN SONUNDA UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR

1. Odadaki tüm taşınabilir aletler oda dışına çıkarılmalıdır. Temel kural temizlik işlemi yapıldıktan sonra dezenfeksiyon sağlanmalıdır.
2. Lambalar, dolaplar vs. aletler 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla silinmelidir.
3. Çamaşır suyu ile silinemeyecek yüzeyler %70 alkol ya da %1-3 hidrojen peroksit ile silinmelidir.
4. Yerler ıslak vakum uygulanarak veya ıslak paspas ile deterjanla temizlenmeli ve sonrasında 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla dezenfekte edilmelidir.
5. Oda dışına çıkarılan malzemelerin tekerlekleri ve yüzeyleri 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile silinerek içeri alınmalıdır.
6. Havalandırma filtrelerinin dış yüzeyleri gün sonunda 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile silinmelidir.
7. Cerrahi el yıkama lavaboları kaba kirlerinden sıvı deterjan veya ovma maddesi ile arındırıldıktan sonra 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile dezenfekte edilmeli ve kurutulmalıdır
8. Hasta nakil sedyeleri gün sonunda 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla silinmelidir.
9. Mümkünse her hasta için tek kullanımlık özel örtü kullanımı tercih edilmeli, aksi durumda her hastadan sonra çamaşır suyu ile silme işlemi tekrarlanmalıdır.

4.5. PERİYODİK TEMİZLİKTE UYGULANMASI GEREKEN KURALLAR

1. Ameliyathane faaliyet yoğunluğuna ve kirlenme durumuna göre haftada ya da 15 günde bir kapsamlı şekilde temizlik yapılmalıdır.
2. Tüm taşınabilir aletler dışarı çıkarılmalıdır.
3. Temizlik sonunda yüzey ve tekerlekleri dezenfekte edilerek içeri alınmalıdır.
4. Hareketli veya sabit lambalar dezenfektan solüsyonla temizlenmelidir.
5. Zemin su ve deterjanla silinmeli, temizlik sonrasında 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyonla silinerek dezenfekte edilmelidir.
6. Duvarlar su ve deterjanla temizlenmeli ve dezenfekte edilmeli, tavanlar silinmelidir.
7. Kapı kolları, kapılar, cam araları, dolaplar, raflar, prizler gibi tüm yüzeyler temizlenip kurulanmalıdır.
8. Ameliyat masasının tüm yüzeyleri, aspiratör, askılar, oksijen tankları yıkanmalı, 1/100'lük çamaşır suyu veya aynı konsantrasyonu sağlayacak klor tabletleri ile hazırlanan solüsyon ile dezenfekte edilip kurulanmalıdır.

9. Aspiritaör sıvıları işi bitince içine sıvı çamaşır suyu eklenerek 15 dk bekletilip dekontamine edilir. Daha sonra tuvalet veya bu amaçla kullanılan lavaboya dökülür. Aspiratör haznesi 1/10'luk solüsyonla dezenfekte edilir.
10. Temizlik malzemeleri her oda için ayrı olmalıdır.
11. Temizlik solüsyonları işlemden hemen önce hazırlanmalıdır.
12. Ameliyathane terliklerinin temizlik, yıkama ve dezenfeksiyon işlemi her hafta yapılmalıdır.